

A pair of golden scales of justice is shown against a dark, blurred background. The scales are slightly tilted, with the right pan hanging lower than the left. The word "Dilemma!" is written in white, sans-serif font across the center of the scales.

Dilemma!

Urgentie en voorlopers

ONDERWIJS
KANSEN

IN HET PRIMAIR ONDERWIJS

Terug naar de onderwijspraktijk

"Gaandeweg zien wij dat de kinderen zich ontwikkelen en zich steeds beter kunnen uiten."

Yuki Gassler, leerkracht op de Bataviaschool in Amsterdam

Evidence informed
Onderwijsprofessionals

Onderwijsachterstanden
Onderzoekers

We zijn nieuwe kennis aan het ontwikkelen

- Onderzoek naar **het integraal schoolbeleid** dat scholen voeren om onderwijssachterstanden tegen te gaan, inclusief de **redeneerlijnen** die hieraan ten grondslag liggen (OAB in de school).
- Vier **werkplaatsen** waarin praktijkgericht onderzoek naar het bestrijden van onderwijssachterstanden wordt uitgevoerd,
- Een flankerend onderzoek naar de resultaten uit en de processen binnen deze werkplaatsen,
- Onderwijssachterstandenbestrijding in de **vroegschoolse context**

Zoveel mogelijk kennis verzamelen en vertalen naar de praktijk

Onderwijskennis.nl

Het knooppunt van en voor het onderwijs

[Kwaliteit](#) [Nieuws](#) [Contact](#) [Lees voor](#)

[Thema's](#) [Artikelen](#) [Toolkits](#) [Bijeenkomsten](#) [Over](#)

Thema's > [Onderwijskansen](#)

Onderwijskansen

Primair onderwijs

Onderwijskansen gaat over het verkleinen van achterstanden op de basisschool. Achterstanden die ontstaan door verschillen in de thuissituatie. Kinderen met deze achtergrond lopen het meeste risico op onderwijsachterstanden.

[→ Wat zijn onderwijsachterstanden?](#)

[→ Aanmelden nieuwsbrief](#)

[/www.onderwijskennis.nl](http://www.onderwijskennis.nl)

Op een aantrekkelijke manier presenteren

- **Wat weten we uit onderzoek – thematisch uitgewerkt**
- Handvatten uit onderzoek; vragen uit onderzoek; praktijkvoorbeelden verdieping – kansrijke aanpakken
- Podcasts
- Webinars (aanstaande donderdag van 16 - 17 uur!)
- Leidraden

De thema's:

Onderwijskansen bevorderen

Dit zijn belangrijke thema's waarmee je zelf aan de slag kan en het verschil kan maken.

→ Overgang van po naar vo

→ Differentiatie

→ Leerkrachtverwachtingen

→ Leertijduitbreiding

→ Leesmotivatie bevorderen

→ Het jonge kind

→ Binnen- en buitenschools leren

→ Ouderbetrokkenheid

→ Taalstimulering

→ Sociale competenties en vaardigheden

→ Tutoring

En ervoor zorgen dat zoveel mogelijk scholen hiermee gaan werken

- Van landelijk naar regionaal: **ambassadeurs** onderwijskansen
- Van voorlopers naar **scholen die voor het eerst OAB-middelen** hebben
- Verduurzamen: de **pabo's** en **schoolbesturen**
- Blijvende afstemming met stakeholders (o.a. NP Onderwijs)
- Slotconferentie

Onderwijskansen?!

...Staat onderwijskansen hoog op de prioriteitenagenda van de besturen? Nee – niet expliciet de aandacht voor deze specifieke doelgroep. Wel vinden de besturen het belangrijk om kwalitatief goed onderwijs te bieden, kansrijk onderwijs in aansluiting op de leer- en ontwikkelbehoeften van de leerlingen. ...

Korte klap!?

Leerkrachten bewust maken van de verwachtingen die ze van achterstandsleerlingen hebben en de effecten die dit heeft op hun leerkrachtgedrag, is een belangrijke manier om aan gelijke kansen te werken. Van iedere leerling kan een leerkracht hoge verwachtingen hebben, ook als de leerling ondergemiddeld presteert. Het gaat om de verwachting van de leerkracht dat hij/zij de leerling een stap verder kan brengen dan waar de leerling nu is. Eén van de manieren om bewustwording bij leerkrachten te bewerkstelligen is *storytelling*: de leerkracht krijgt door zijn eigen persoonlijke verhaal te vertellen en uit te diepen, inzicht in eigen denkwijzen en drijfveren (Van den Bergh & Van der Sommen, 2018 ▼). Positieve effecten zijn ook gevonden van trainingen waarin leerkrachten directe terugkoppeling krijgen op hun manier van feedback geven in de klas en de rol van hun verwachtingen daarin (Keller, 2017 ▼). Door regelmatig bij elkaar in de klas te kijken en samen te reflecteren, kan bewustwording gecreëerd worden van eventuele verschillen in verwachtingspatronen ten aanzien van bepaalde leerlingen.

Creëer een emotioneel veilige omgeving

Hebben we genoeg kennis?

Toolkit Strands	Cost	Evidence	Impact
Communication and language approaches Very high impact for very low cost based on moderate evidence.	£ £ £ £ £		+7
Earlier starting age Moderate impact for very high cost based on very limited evidence.	£ £ £ £ £		+3
Early literacy approaches Moderate impact for very low cost based on extensive evidence.	£ £ £ £ £		+4
Early numeracy approaches Very high impact for very low cost based on limited evidence.	£ £ £ £ £		+7
Extra hours Moderate impact for very high cost based on very limited evidence.	£ £ £ £ £		+4
Parental engagement High impact for low cost based on extensive evidence.	£ £ £ £ £		+5

<https://www.onderwijskennis.nl/toolkit-jonge-kind>

Wat is wijsheid?
